

Handläggare: Åsa Persson
Tfn: 08-508 10 361

Östermalms stadsdelsnämnd

Svar på remiss till kommunstyrelsen om reviderade riktlinjer för tobakstillsyn

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Carina Lundberg Udelepp
stadsdelsdirektör

Anna-Lena Christensson
programchef

Sammanfattning

Stadsdelsnämnden har av kommunstyrelsen begärts att yttra sig över remissen "Reviderade riktlinjer för tobakstillsyn",
KS diarienummer: 329-609-2006.

Med anledning av de nya bestämmelserna i tobakslagen (TL) som trädde i kraft under 2005 har socialtjänstförvaltningen tagit fram förslag på reviderade riktlinjer för tobakstillsynen i staden. Förändringarna i tobakslagen innebär bland annat att varje försäljningsställe ska ha ett egentillsynsprogram, samt att möjligheten för marknadsföring av tobaksvaror begränsas kraftigt.

Östermalms stadsdelsförvaltnings preventionssamordnare har tillsammans med några av stadens övriga samordnare deltagit i den referensgrupp som utarbetat riktlinjerna för tobakstillsynen. Detta innebär att synpunkter i form av några större avsteg från de föreslagna riktlinjerna inte presenteras i remissvaret.

Stadsdelsförvaltningen ställer sig i stort bakom de föreslagna riktlinjerna, med följande tillägg och synpunkter:

Minst en inköpsstudie per stadsdel, kan vara något i underkant. För att få en bild av hur handlarnas benägenhet att följa 18-årsgränsen ser ut, samt för att initiera tillsynsärende, krävs flera inköpsstudier per år där samtliga försäljningsställen ingår som underlag.

Försäljningsstället ska få information om att inköpsstudien har ägt rum. Det är viktigt att informera om både positivt och negativt provköpsresultat samt förmedla positiv respons till de handlare som uppfyllt tobakslagens krav vid inköpsstudien.

Tillsynsarbetet innebär myndighetsutövning som kräver resurser. Utbudet av tobakister och livsmedelshandlare som säljer tobaksvaror varierar i de olika stadsdelarna. Det är därför angeläget att resurser avsätts som kan svara upp mot det tillsynsarbete som de föreslagna riktlinjerna föreskriver.

Beträffande den tillsynsavgift (800 kronor) som stadsdelsförvaltningarna tar ut för sin tillsyn enligt tobakslagen, framkommer ofta synpunkter och missnöje i kontakt med de mindre försäljningsställena. Detta mot bakgrund av att avgiften är densamma för den lilla tobakshandeln och de stora affärskedjorna. Förvaltningen anser att tillsynsavgiften bör ses över och mera ligga i linje med butikens omsättning, storlek etc.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom programområdet Socialtjänsten.

Bakgrund

Nämnden har av kommunstyrelsen begärts att yttra sig över remissen "Reviderade riktlinjer för tobakstillsyn". Bakgrunden är att det under 2005 har det skett förändringar i tobakslagen som motiverar en revidering av gällande riktlinjer. Riksdagen beslutade 2005-05-26 om ändringar i tobakslagen (TL), vilka är anpassade efter WHO:s ramkonvention om tobakskontroll. Det innebär bland annat skärpta regler för marknadsföring av tobak, bättre kontroll så att minderårig inte kan köpa tobaksvaror och ett förebyggande arbete så att människor inte börjar röka. Förändringarna innebär att försäljningsstället för tobak ska ha ett egentillsynsprogram för att säkerställa att regelverket i tobakslagen följs. Sedan den 1 jan 2003 har stadsdelsnämnderna ansvarat för den lokala tillsynen över tobaksförsäljningen med undantag för restauranger med serveringstillstånd.

Östermalms stadsdelsförvaltnings preventionssamordnare har tillsammans med några av stadens övriga samordnare deltagit i den referensgrupp som utarbetat riktlinjerna för tobakstillsynen. Detta innebär att synpunkter i form av några större avsteg från de föreslagna riktlinjerna inte presenteras i remissvaret. Eftersom tobakstillsynen innebär myndighetsutövning är det viktigt med gemensamma riktlinjer över staden, för en samstämmig handläggning av dessa ärenden.

Tillsynsarbetet inom Östermalms stadsdel

Östermalms stadsdelsförvaltnings tobakstillsyn har under de senaste åren inneburit information om och rådgivning i tobakslagens bestämmelser. Olika former av informationsmaterial, pärmar, dekaler etc har överlämnats vid tillsynsbesök i butikerna. Handlare och butiksanställda har vid två tillfällen under åren 2005 och 2006 erbjudits utbildning i Alkohol- och tobakslagen genom Precens och Stockholms Livsmedelhandlareförening. Vid en mindre inköpsstudie, hösten 2005 gällande både tobaks- och folkölsförsäljning medgavs inköp av tobak vid två av totalt fem provköps-tillfällen. Det framgår också klart i droganeundersökningen (Stockholmsenkäten) att ungdomar i stor utsträckning inhandlar sina tobaksvaror själva i butik. Under 2006 kommer tillsynsansvarig besöka samtliga försäljningsställen för tobak vid minst ett tillfälle för information och rådgivning. Även inköpsstudier kommer att genomföras i enlighet med de föreslagna riktlinjerna.

Stadsdelsförvaltningens synpunkter och kommentarer

Stadsdelsförvaltningen ställer sig i stort bakom de föreslagna riktlinjerna med följande synpunkter och tillägg:

Punkt 2. (sid 5)

Minst en inköpsstudie per stadsdel, kan vara något i underkant. För att få en bild av hur handlarnas benägenhet att följa 18- årsgränsen ser ut, samt för att initiera tillsynsärende, krävs flera inköpsstudier per år där samtliga försäljningsställen ingår som underlag.

Försäljningsstället ska få information om att inköpsstudien har ägt rum. Det är viktigt att informera om både positivt och negativt provköpsresultat samt förmedla positiv respons till de handlare som uppfyllt tobakslagens krav vid inköpsstudien.

Tillsynsarbetet innebär myndighetsutövning som kräver resurser. Utbudet av tobakister och livsmedelshandlare som säljer tobaksvaror varierar i de olika stadsdelarna. Det är därför angeläget att resurser avsätts som kan svara upp mot det tillsynsarbete som de föreslagna riktlinjerna föreskriver.

Beträffande den tillsynsavgift (800 kronor) som stadsdelsförvaltningarna tar ut för sin tillsyn enligt tobakslagen, framkommer ofta synpunkter och missnöje i kontakt med de mindre försäljningsställena. Detta med anledning av att avgiften är den samma för den lilla tobakshandlaren och den stora affärskedjan. Förvaltningen anser att tillsynsavgiften bör ses över och mera ligga i linje med butikens omsättning, storlek etc.

Förvaltningens förslag

Nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Bilagor

1. Remiss